

rettet det, at Rentefoden hos alle de private Pantelaanere er nedsat til det Halve; naar Minimum før var over 300 pCt., saa er det nu noget over 150, men Rentefoden vexler ved de forskjellige Kontorer, thi det er meget sandt, at Folk hellere give nogle flere Skilling i Rente, idet de ikke betænke Omfanget deraf — den fattige Deel af Befolkningen regner daarligt — end gaae en længere Vej, og de, der have lagt Mærke til disse Forhold, ville derfor have seet, at Rentefoden vexer, alt som de forskjellige Laanekontorer have en større eller mindre Afstand fra det, der er oprettet af et Aktieselskab. Hvad dernæst dette Kontors egen Virksomhed angaaer, da er det forunderligt at kalde den ringe, thi der udlaaes i Gjennemsnit 800—900 Rd. dagligt, og Den, der kalder det ringe, maa have et underligt Begreb om, hvad der i dette Forhold er stort og ringe. Jeg kan ikke saa ganske nøie erindre Beløbet, men jeg skal gjerne søge Underretning derom til næste Behandling, og jeg troer, som sagt, at der ugentligt i Gjennemsnit udlaaes omtrent 850 Rd. om Dagen. Da Arbejderforeningen af 1860 havde vedtaget at oprette et saadant Laanekontor, saa man, at det fremgik af Loven, at Beviserne skulde stemples; men man saae tillige, at alle Laanekontorerne, indskufte Assistentshuset, ikke overholdt dette. Vi underhandlede i den Anledning med den forrige Politidirektør og med Indenrigsministeren, som svarede meget fornuftigt, at den Sag længe havde været under Overveielse — vistnok ogsaa i Magistraten, hvad den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (R. E. Larsen) bedst kan sige —, men at de ikke turde fordre Loven overholdt i dette Punkt, da de fire Skilling, der skulde betales, vilde falde den Fatigtige til Byrde; der er ikke Tale om, at Laan-giverne vilde betale dem eller i alt Fald tage en Deel af Byrden, men de vilde kaste den heelt over paa dem, der modtage disse smaa Laan. Den forrige Indenrigsminister meente tillige, at han ikke, efter Loven af 1863, var berettiget til at give saadanne Instituter som de paatænkte særlig Fritagelse for Stempelafgift, men at det kunde skee ved, at han fremlagde en Lov som denne, hvorfor vi vare ham meget taknemmelige, og jeg takker ogsaa den

nuværende høitagtede Indenrigsminister, fordi han har forelagt denne Lov. Der kan jo være Tale om, hvilken Udstrækning en saadan Lov bør have, og der er fremsat forskjellige Mening-er i saa Henseende. Den ærede Minister fordrer Ret til at give denne Fritagelse efter sit Skjøn. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (R. E. Larsen) mener, at den kun bør tildeles Selstaber og saadanne Mænd, der sammensthyde Kapital i vitterligt velgjørende Niemed, og Rigsdagsmanden for Holbæk Amts 4de Valgkreds (N. Jensen) mener, at Begunstigelsen bør gives frit til Alle. Der- som Sagen laae pure for, hvad jo ingen Sag i streng Betydning kan, saa vilde jeg være enig med den sidstnævnte Rigsdagsmand i at sige: Lad os ikke saae flere Bevillinger, men lad Begun- stigelsen hellere staae aaben for Enhver. Dette er jo imidlertid et Tilfælde af en særegen Natur, idet denne Sag blandt Andet hænger nøie sammen med Politisikkerheden. Af de Folk, der holde Pantelaanekontor, have omtrent en halv Snees været i Forbedringshuset, og disse ubføre især Folk ganske forstrækkeligt, hvad der ikke kan forhindres under den bestaaende Lovgivning. Da Forholdene ere saaledes, vil jeg for mit Vedkommende tilraade at tage Sagen, som In- denrigsministeren har foreslaaet; thi der er jo ikke Tanke om, at Indenrigsministeriet i fjerneste Maade skulde være mere interesseret for den Ene end for den Anden af den Slags Folk, der ere Pantelaanere, og der vil vist ikke af Ministeriet blive taget andre Hensyn end saa- danne, der maae tages ifølge Politiets Erklæ- ring. Begunstigelsen vil vist ikke blive nægtet Andre end dem, som Politiet ligefrem erklærer farlige for den offentlige Sikkerhed, fordi de laane ud paa Tyvekoster, og det i stor Stilt; dog vil jeg herom gjerne høre en Udtalelse af den ærede Minister. — Med Hensyn til § 2 skal jeg bemærke, at den vistnok er ganske rig- tigt affattet, men den vil ikke saae praktisk Be- tydning, thi der stæer ikke Transporter paa disse Laanebeviser. De udstedes hver Dag i Mængde paa Kontoret i Raadhunsstræde. Folk, som komme derop, nævne et Navn, men aldrig beres eget; de nævne Nielsen, Petersen eller et andet saadant almindeligt Navn, hvormed Be- viset gaaer fra Haand til Haand, og Den, som